κορτεζάριζα τὸν τελευταῖο καιρό,—τὴν ὡραία ἀδελφὴ ἑνὸς φίλου μας, γιαγιὰ σήμερα—καὶ περίμενα πιὰ πότε θἀρχόταν καμμιὰ φορὰ στὴν Ἀθήνα ἡ Λίζα, γιὰ νὰ τὴ σφίξω στὴν καρδιά μου! Θὰ σᾶς πῶ καὶ κάτι ποὺ θὰ σᾶς φανῆ ἀπίστευτο: Ἔπαψα νἄχω σχέσεις καὶ μ' εὔκολες γυναῖκες. Τὶς εἶχα σιχαθεῖ κι' αὐτές. Ὁ ἔρωτάς μου πρὸς τὴν ἄγνωστη μὲ εἶχε κάνει ἰδανικό, πλατωνικό, ἀσκητή!

Σ' ἕνα γράμμα μοῦ ζωγράφιζε τὸν ἑαυτό της: *«Εἶμαι δεκαεννιὰ χρονῶν καὶ τριῶν μηνῶν ἀκριβῶς. Πέρσυ τελείωσα τὸ Γαλλικὸ Παρθεναγωγεῖο. Ξέρω καὶ καλὰ ἀγγλικά. Μἀρέσει πολὺ νὰ διαβάζω, νὰ κάνω γυμναστική, νὰ κουβεντιάζω, καὶ νὰ γελῶ, νὰ γελῶ. Πηγαίνω στὸν κόσμο, ὅπου βρίσκω ἐξαιρετικὴ εὐχαρίστηση. Τὰ χαρακτηριστικά μου; Μετρίου ἀναστήματος, μικροκαμωμένη, ξανθή, γαλανή, εὐκίνητη, σβέλτα...»* Νὰ ἡ μορφὴ ποὺ εἶχα πλάσει! ἡ ἴδια! Δὲν ἔλειπε παρὰ τὸ «ὡραία ὅσο δὲν λέγεται». Μ' αὐτὸ δὲν μποροῦσε βέβαια νὰ τὸ γράψῃ ἡ Λίζα... Καὶ τῆς ἀπάντησα: *«Τί περίεργο! εἶσαι ἀκριβῶς ὅπως σὲ φαντάστηκα. Τώρα μοῦ φαίνεται πὼς σ' ἔχω ἰδεῖ, πὼς σ' ἔχω γνωρίσει κι' ἀπὸ κοντά... Νά, σὲ βλέπω!... Σὲ παρακαλῶ πολύ, στεῖλε μου καὶ μιὰ φωτογραφία σου. Θέλω νὰ ἰδῶ ὡς ποῦ φτάνει ἡ καταπληκτικὴ αὐτὴ ὁμοιότης!»*.

Μὲ τἄλλο ταχυδρομεῖο ἔλαβα μιὰ φωτογραφία κ ἀ ρ τ—β ι ζ ί τ, καμωμένη «ξεπίτηδες γιὰ μένα».

Ἀπογοήτεψη; "Ὄχι, καθόλου! Ἔκπληξη μόνο... Ἦταν ἕνα κεφάλι χωρὶς κορμὶ καὶ σχεδὸν χωρὶς λαιμό, γιατί κανόταν μέσα στὸ σύννεφο τοῦ φ ὸ ν τ—π ε ρ ν τ ὺ ποὺ τὸ τριγύριζε σὰ φωτοστέφανος. Μάτια μεγάλα, ἂν καὶ κάπως ξέθωρα—γαλανά, βλέπεις—καὶ μαλλιὰ λιγοστά, τραβηγμένα ὅλα πρὸς τἀπάνω. Γυμνὸ ὁλωσδιόλου τὸ μέτωπο, ἔλαμπε μεγάλο, φουσκωτό, ἔξυπνο. Στόμα λεπτὸ καὶ πλατύ, σαγόνι κάτως μακρουλό, αὐτιὰ κανονικὰ καὶ μάγουλα λιγάκι λιπόσαρκα. Τὸ σύνολο αὐτό, στὴν ἀρχή, μοῦ φάνηκε ὁλωσδιόλου διαφορετικὸ ἀπὸ τὴν εἰκόνα ποὺ εἶχα στὸ νοῦ μου. Ἀλλὰ σιγὰ-σιγά, ὅσο τὸ κοίταζα, τόσο μοῦ ἄρεσε καὶ τόσο τὄβρισκα ὅμοιο. Στὸ τέλος, μὲ μιὰ παράξενη συνεργασία μυαλοῦ, φαντασίας καὶ ματιῶν, οἱ δυὸ εἰκόνες ἔμοιασαν, ταίριασαν σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε ταυτίστηκαν. Καὶ χωρὶς νὰ βιάσω καθόλου τὸν ἑαυτό μου, ὅπως ἂν ἤμουν ὑποχρεωμένος νὰ πῶ ψέμμα, ἔγραψα τῆς Λίζας πὼς τὴ βρῆκα ἀπαράλλαχτα ὅπως τὴ φαντάζόμουν, πὼς ἦταν τώραιότερο κορίτσι ἀπ' ὅσα ε ἶ δ α ποτὲ στὴ ζωή μου, καὶ πὼς τὴν ἀγαποῦσα—τὴν ἀγαποῦσα!—ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ πρῶτο-πρῶτο της γράμμα μ' ἔκαμε νὰ τὴν ἀνατλάσω μὲ τὴ φαντασία μου: ψηλή, ξανθή, γαλανή, εὐλύγιστη κι' ὡραία ὅσο δὲν λέγεται!

Τὴν ἐρωτικὴ αὐτὴ ἐξομολόγηση ἡ Λίζα, χωρὶς ἄλλο, θὰ τὴν περίμενε. Γιατί τὴν ἴδια ὥρα ποὺ ἔλαβε τὸ γράμμα μου, μοῦ ἀποκρίθηκε χωρὶς κανένα δισταγμὸ πὼς ἡ ἀγάπη μου τὴν ἔκαν' εὐτυχισμένη, πὼς κι' ἐκείνη μἀγαποῦσε τὸ ἴδιο, καὶ μάλιστα ἀπὸ πρωτήτερα, πρὶν ἀρχίσουμε τὴν ἀλληλογραφία μας, γιατ' «ε ἶ χ ε τ ο λ μ ή σ ε ι ν ἀ μ' ἐ ρ ω τ ε υ θῇ ἀπὸ τ ὸ β ι β λ ί ο μ ο υ»! Ἡ ἀνταπόκριση αὐτὴ μ' ἀποτρέλλανε. Κι' ἄλλο δὲν ὀνειρευόμουν ἀπὸ τότε, παρὰ ἕνα ταξίδι ὥς τὴν Ἀλεξάντρεια.

Ἔ, δὲν ἦταν καὶ τόσο εὔκολο γιὰ μένα, ἐκεῖνο τὸν καιρό. Ἀπὸ τὄνα μέρος δὲν μποροῦσα νὰ λείψω ἀπ' τὴν Ἀθήνα, ἀπ' τὴ δουλειά μου. Ἀπὸ τἄλλο δὲν εἶχα τὰ λεπτὰ ποὺ θὰ χρειαζόνταν. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ περιμένω καμμιὰν εὐκαιρία. Ἔπειτα μὲ κρατοῦσε καὶ κάποιος δισταγμός: Ὁ πατέρας τῆς Λίζας, καθὼς μοῦ τὄγραψε ἡ ἴδια καὶ καθὼς εἶχα μάθει ἀπὸ Ἀλεξαντρινούς, ἦταν ἕνας πλούσιος χρηματιστής. Θἄδινε ποτὲ τὴν κόρη του σ' ἕναν Ἀθηναῖο κολαμαρᾶ, ὅσο κι' ἂν εἶχε τὸ Σταυρὸ τοῦ Σωτῆρος κι' ὅσο γνωστὸς κι' ἂν ἦταν στὸ Πανελλήνιο; Κι' ἂν συναντοῦσα καμμιὰν ἐπίμονη ἄρνηση ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ καμμιὰν ἐπίμονη θέληση ἀπ' τὴν κόρη—ποὺ ἂν ἦταν τὸ πρῶτο, βεβαιότατα θἀκολουθοῦσε καὶ τὸ δεύτερο—θἀναγκαζόμουν νὰ τὴν κλέψω, νὰ τὴ φέρω στὴν Ἀθήνα καὶ νὰ τὴ στεφανωθῶ κρυφά; Αὐτὸ δὲν μοῦ ἄρεσε καθόλου. Γιατί τί θἄλεγε ὁ κόσμος, κι' οἱ ἐχθροί μου ποὺ εἶχα τόσους; Πὼς ἐπαφελήθηκα ἀπὸ τὸ αἴσθημα ἑνὸς ἄπραγου, ἀνήλικου κοριτσιοῦ, γιὰ νὰ βάλω στὸ χέρι τὶς λίρες τοῦ Βολιώτη!;

* * *

Ἀλλ' αὐτὴ τὴν ἀμηχανία μ' ἔβγαλε σὲ λίγο ἡ Λίζα. Μιὰ φιλική της οἰκογένεια θἀρχόταν νὰ μείνῃ λίγες ἡμέρες στὴν Ἀθήνα. Κι' οἱ γονεῖς της, ξέροντας τὸν πόθο ποὺ εἶχε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἑλληνικὴ πρωτεύουσα μὲ τἀρχαῖα μνημεῖα—γιὰ μένα, φυσικά, δὲν θἄξεραν τίποτα—τῆς ἔδωσαν τὴν ἄδεια νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ.

Ὤ, τί εὐτυχία! Σὲ λίγες μέρες λοιπὸν θἄσφιγγα τὴν ὡραία μου στὴν ἀγκαλιά μου; Τὄνειρευόμουν τώρα τόσον καιρό, τὸ περίμενα, τὄχα γιὰ βέβαιο πώς, ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς, θὰ γινόταν μιὰ μέρα σὰν κάτι μοιραῖο· κ' ὅμως μοῦ φαινόταν τόσο μεγάλο, ποὺ ἀκόμα δὲν μποροῦσα νὰ τὸ πιστέψω! Φοβόμουν πὼς κάτι θἄθγαινε στὴ μέση νὰ τὸ ματαιώσῃ. Ἂν ἀνέβαλλε τὸ ταξίδι της ἡ «φιλικὴ οἰκογένεια»; ἂν μετάνοιωναν οἱ γονεῖς γιὰ τὴν ἄδεια ποὺ ἔδωσαν; ἂν ἀρρώσταινε τὴν τελευταία στιγμὴ ἡ ἀγαπημένη μου; ἂν....

Ὄχι, τίποτ' ἀπ' αὐτά, τίποτα! Ἀφοῦ ἦταν μοιραῖο, θὰ γινόταν. Πρῶτα ἔλαβα ἕνα σύντομο, ἀόριστο τηλεγράφημα. Κι' ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς—τέσσερες ἡμέρες, ἕνα γραμματάκι—βιαστικὸ μὰ πάντα καλλιγραφημένο—ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο τῆς Μεγάλης Βρεττανίας: Ἡ ὡραία μου εἶχε φτάσει «αἰσίως», καὶ μὲ παρακαλοῦσε νὰ πάω τἀπόγεμα, μ ε τ ὰ τ ὶ ς π ε ν τ έ μ ι σ υ, νὰ τὴν ἰδῶ.

Ὁμολογῶ πὼς ἡ πρώτη αὐτὴ συνάντηση, στὸ ξενοδοχεῖο, στὸ σαλόνι βέβαια, μπροστὰ στὴ «φιλικὴ οἰκογένεια», μπροστὰ σ' ὅλους, δὲν μ' ἐνθουσίαζε καὶ τόσο. Θὰ τὴν προτιμοῦσα κάπου ἀλλοῦ... Ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ «μετὰ τὶς πεντέμισυ», τὸ ὑπογραμμισμένο, μ' ἐνθάρρυνε. Ἴσως ἡ ὡραία μου θἄκαμε τρόπο νὰ ἰδωθοῦμε μόνοι. Ἴσως ἐκείνη τὴν ὥρα ἡ «φιλικὴ οἰκογένεια» θἄφευγε, κ' ἐκείνη, μὲ κάποια πρόφαση, θὰ καθόταν νὰ μὲ περιμένῃ. Ἴσως νὰ μὲ δεχόταν καὶ στὴν κάμαρά της...

Φόρεσα τὸ καλύτερό μου κοστουμάκι, περιποιήθηκα τὸν ἑαυτό μου ὅσο μπόρεσα—κρῖμα νὰ μὴ μπορῶ νὰ βάλω καὶ τὸ παράσημο!—κ' ἀριθῶς στὶς ἕξη παρὰ εἴκοσι παρουσιάστηκα στὸ ξενοδοχεῖο τῆς Μεγάλης Βρεττανίας. Ἔτρεμα ἀρκετὰ ὅταν ρώτησα:

— Ἡ δεσποινὶς Βολιώτη εἶν' ἐδῶ;

— Ὁ κύριος, παρακαλῶ;

— Κλαδᾶς...

— Ἄ, μάλιστα! Σᾶς περιμένει. Ὁρίστε!.

Ὁ ὑπηρέτης μ' ὡδήγησε σ' ἕνα σαλονάκι ἀπαρταμέντου στὸ ἰσόγειο.

(Τὸ τέλος στὸ προσεχὲς)

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΕΝΑΣ ΣΟΦΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

— Ποιὰ εἶνε ἡ γυναῖκα ποὺ θὰ θέλατε νὰ πάρετε;

Αὐτὴ τὴν ἐρώτησι ἀπηύθυνε πρὸ μηνὸς μιὰ Ἀγγλικὴ ἐφημερίδα σὲ διαφόρους ἐπιστήμονας, καλλιτέχνας κλπ.

Στὴν ἐρώτησι τῆς ἐφημερίδος κάποιος σοφὸς ἀπάντησε ὡς ἑξῆς:

— Νὰ παντρεύεστε γυναῖκα μικρότερή σας.

— Νὰ μὴν παίρνετε πρὸ πάντων γυναῖκα ποὺ δὲν ξέρει νὰ γελᾶ μὲ τὴν καρδιά της, ποὺ δὲν καταλαβαίνει ἕνα ἀστεῖο, ποὺ δὲν ξέρει νὰ ἐκτιμήσῃ μιὰ ἔξυπνη κουβέντα καὶ ποὺ δὲν βλέπει τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν καλή τους ὄψι.

— Νὰ μὴν παντρεύεστε γυναῖκες ποὺ κατηγοροῦν τὰ πάντα καὶ ποὺ κακολογοῦν τὶς φίλες των μόλις βγοῦν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τους.

— Νὰ παντρεύεσαι γυναῖκα, ἡ ὁποία, ὅταν τὴ συνοδεύεις στὸ θέατρο καὶ τύχῃ νὰ μὴν ὑπάρχῃ κάθισμα στὴν πρώτη ἢ στὴ δεύτερη θέσι, θὰ πῇ: «Δὲν πειράζει. Πᾶμε καὶ στὸ ὑπερῶο!».

— Πρὶν παντρευτῆτε μιὰ γυναῖκα προσπαθῆστε νὰ μάθετε πῶς φέρνεται τὸ πρωΐ, ὅταν τὴν ξυπνήσουν πρὶν ἀπὸ τὴ συνηθισμένη της ὥρα.

— Ἂν σηκώνεται μὲ χαμόγελο, παντρευτῆτε την. Ἂν ὅμως εἶνε δυσαρεστημένη, παρατῆστε την. Δὲν ὑπάρχει καλύτερη δοκιμασία ἀπ' αὐτή.

— Ἡ κόρη ποὺ χαμογελᾶ στοὺς ξένους καὶ κατεβάζει τὰ μοῦτρα στοὺς δικούς της δὲν εἶνε κατάλληλη γιὰ τὴν οἰκογενειακὴ ζωή.

— Ἡ κόρη ποὺ δὲν ἀφίνει τὸν πατέρα της νὰ βγῇ ἔξω ἂν δὲν τὸν ξεσκονίσει καὶ δὲν τὸν φιλήσει, θὰ γίνῃ ἀρίστη σύζυγος.

ΣΚΩΤΣΕΖΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ

Λίγον καιρὸ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Βάλτερ Σκὼτ κάποιος φιλότεχνος περιηγητὴς πῆγε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ μέρος ὅπου εἶχε περάσει τὴ ζωή του ὁ ὀνομαστὸς μυθιστοριογράφος.

Ἀφοῦ εἶδε τὸ σπίτι του καὶ περιεργάστηκε τὰ ἀντικείμενά του, μτῆκε σ' ἕνα γειτονικὸ μαγαζί.

— Τί ἄνθρωπο ἔχασε ὁ τόπος σας! εἶπε ὁ περιηγητὴς περίλυπα μιλῶντας στὸ μπακάλη γιὰ τὸν Βάλτερ Σκώτ.

— Ἀλήθεια, ἡ ζημιὰ εἶνε μεγάλη, ἀποκρίθηκε ὁ μπακάλης θλιβερά. Ὁ μακαρίτης ὁ Βάλτερ ἔπαιρνε πάντα τὸ ρακί του ἀπ' τὸ κατάστημά μου!...